Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

TER BESLISSING
Datum
25 mei 2023

Kenmerk
DGA-PAV / 27411720

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

Met bijgevoegde brief informeert u de Kamer over de voortgang van de versterkte handhavingsstrategie mest (VHS Mest) en de voortzetting hiervan voor de komende jaren. Daarnaast beantwoordt u in de brief de vraag van de Leden De Groot en Bromet over de handhaving van de bufferstroken regelgeving, zoals door hen gesteld in het Commissiedebat Landbouw- en Visserijraad van 24 mei jl..
De brief is afgestemd met RVO, NVWA, NVWA-IOD en het OM.

Geadviseerd besluit

U kunt instemmen met de kamerbrief en versturen naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- In september 2018 is de VHS Mest vastgesteld
- In de huidige derogatiebeschikking (2022-2025) is de verplichting opgenomen de VHS Mest voort te zetten
- De mestmarkt zal mogelijk de komende jaren verder onder druk komen te staan en daarom vindt u het belangrijk om stevig te blijven inzetten op toezicht en handhaving van de mestwetgeving.
- De komende jaren zal de inzet vooral gericht zijn op het bevorderen van de naleving van de mestregelgeving.
- De versterkte handhaving op de risicovolle schakels zoals intermediairs en covergisters wordt voortgezet en uitgebreid met intensieve varkensbedrijven.
- rVDM - de digitale, ‘realtime’ verantwoording van mesttransporten - is een belangrijk onderdeel van de VHS en is per 1 januari 2023 van start gegaan. De eerste ervaringen met rVDM, zowel vanuit de uitvoering als vanuit de sector, zijn goed. Sinds 1 maart 2023 verlopen de uitgevoerde mesttransporten bijna allemaal via rVDM.

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

- Gestoeld op de realtime data vanuit rVDM wordt door NVWA een data gedreven informatiesysteem ontwikkeld dat inzichten voor toezicht en handhaving kan verschaffen: de zgn. Control Room. Door het efficiënt ontsluiten van data, ook uit andere bronnen dan rVDM, ondersteunt de Control Room toezichthouders en handhavers van NVWA en RVO bij hun taken. De Control Room wordt de komende jaren verder ontwikkeld en uitgebreid.
- Om toezicht en handhaving te verbeteren verkent u ook andere mogelijkheden. U gaat het komend jaar een onderzoek uitvoeren naar nieuwe en betere technieken die een betere borging geven van het gereden transport dan de huidige GR/GPS apparatuur. Daarnaast is er vanuit toezicht en handhaving ook meer behoefte om een routevolgsysteem voor de mesttransporten te hanteren ten behoeve van een efficiëntere en effectievere controle waar de handhavende instantie direct realtime toegang toe heeft.
- De gebiedsgerichte handhaving (GGH) in de drie gebieden de Peel, Gelderse Vallei en Twente, wordt de komende jaren voortgezet en geïntensiveerd. Daarnaast gaat u zich inzetten op uitbreiding van GGH naar nieuwe risicogebieden.

Toelichting

- De intensieve varkensbedrijven zijn toegevoegd als risicovolle schakel omdat bij deze groep de fraudeprikkel aanwezig is vanwege de hoge kosten voor mestafvoer.
- Met rVDM leveren ondernemers alle transportgegevens digitaal en realtime aan en verbetert de kwaliteit van de gegevens. Dit draagt bij aan een open, transparante en eerlijke mestketen en een gelijk speelveld voor ondernemers.
- Bij het vervoer van dierlijke mest is het verplicht om tijdens het vervoer laad- en losmeldingen automatisch vast te leggen en door te geven aan de overheid. Daarvoor is sinds 2006 voorgeschreven dat apparatuur - GR/GPS en automatische bemonstering - op de transportmiddelen moet zijn aangebracht. De huidige technieken voor GR/GPS zijn niet altijd state-of-art en er zijn signalen over storingsgevoeligheid van de apparatuur.
- Bij gebiedsgerichte handhaving (hierna: GGH) wordt door diverse toezichthoudende organisaties op een risicogerichte manier samengewerkt in de analyse en de controles. Er wordt in de gebieden samengewerkt tussen de NVWA, RVO, Openbaar Ministerie (OM), de Omgevingsdiensten (OD's), Waterschappen en Provincies. Om de samenwerking binnen GGH verder te verbeteren en te intensiveren zijn er nieuwe afspraken gemaakt. Zo zijn er gezamenlijk speerpunten benoemd, die worden opgepakt. Voor de uitbreiding van de gebieden wordt gekeken naar die gebieden waar de grond- en waterkwaliteit niet voldoet aan de normen en de kans op niet naleving van de mestregels het grootst is. U verwacht eind 2023 de Kamer hierover nader te kunnen informeren.